

Sisällysluettelo

Johdanto	3
KASVATUS- JA SIVISTYSLAUTAKUNTA	3
Palvelualueet.....	3
Toiminta-ajatus.....	3
Tuloslaskelma (tuotot, kulut, toimintakate).....	4
Strategian toteuttaminen	4
SIVISTYKSEN TUKIPALVELUT.....	5
Palveluyksiköt.....	6
TOIMIALUEEN HALLINTO	6
Keskeiset muutokset toiminnassa ja taloudessa 2022 ja taloussuunnitelmakaudella 2022-2026.....	6
Indikaattorit	6
RUOKAPALVELUT	7
Keskeiset muutokset toiminnassa ja taloudessa 2022 ja taloussuunnitelmakaudella 2022-2026.....	7
Indikaattorit	8
OPPIMINEN	9
Palveluyksiköt.....	9
PERUSOPETUS	9
Keskeiset muutokset toiminnassa ja taloudessa 2022 ja taloussuunnitelmakaudella 2022-2026.....	9
Indikaattorit	11
Henkilöstösuunnitelma	11
KASVUN JA OPPIMISEN TUKI.....	12
Keskeiset muutokset toiminnassa ja taloudessa 2022 ja taloussuunnitelmakaudella 2022-2026.....	12
Henkilöstösuunnitelma	13
LUKIO	13
Keskeiset muutokset toiminnassa ja taloudessa 2022 ja taloussuunnitelmakaudella 2022-2026.....	13
Indikaattorit	14
Henkilöstösuunnitelma	14
TUUSULAN OPISTO JA TAITEEN PERUSOPETUS	14
Keskeiset muutokset toiminnassa ja taloudessa 2022 ja taloussuunnitelmakaudella 2022-2026.....	14
Indikaattorit	15
VARHAISKASVATUS.....	16
Palveluyksiköt.....	16
KUNNALLINEN VARHAISKASVATUS.....	16
Keskeiset muutokset toiminnassa ja taloudessa 2022 ja taloussuunnitelmakaudella 2022-2026.....	16
Indikaattorit	18

TUUSULA

**Tekemisen
taidetta.**

KASVATUS- JA SIVISTYSLAUTAKUNTA
TALOUSARVIO, KÄYTTÖSUUNNITELMA VUODELLE 2022

Henkilöstösuunnitelma	18
Perustelut investoinneille	18
ESIOPETUS	19
Keskeiset muutokset toiminnassa ja taloudessa 2022 ja taloussuunnitelmakaudella 2022-2026	19
Indikaattorit	19
Henkilöstösuunnitelma	19
YKSITYINEN VARHAISKASVATUS	20
Keskeiset muutokset toiminnassa ja taloudessa 2022 ja taloussuunnitelmakaudella 2022-2026	20

TUUSULA

**Tekemisen
taidetta.**

Johdanto

Lautakunnan käyttösuunnitelma on osa kunnan strategista johtamisjärjestelmää (alla kuva), jolla tuetaan toiminnan strategian mukaista suunnittelua, kehittämistä ja johtamista.

Käyttösuunnitelma valmistellaan osana vuosittaista toiminnan ja talouden suunnittelua. Se tarkentaa ja toimeenpanee Tuusulan kunnan strategiaa, pormestariohjelmaa, valtuustokauden tavoitetta toteuttavia vuositavoitteita sekä talousarviota. Käyttösuunnitelma sisältää lautakunnan alaista toimintaa ohjaavat strategiset tavoitteet ja linjaukset, toiminnan painopisteet, riskiarvion, keskeiset indikaattorit, investoinnit ja henkilöstösuunnitelman.

Käyttösuunnitelman toteutumisesta raportoidaan lautakunnalle maaliskuun, kesäkuun, syyskuun ja vuoden lopun tilanteesta.

KASVATUS- JA SIVISTYSLAUTAKUNTA

Toimielin

Palvelualueet

- Sivistyksen tukipalvelut
- Varhaiskasvatus
- Oppiminen

Toiminta-ajatus

Tuusulan kunnan sivistyksen toimialue luo pohjan elinikäiselle oppimiselle ja kehittymiselle sekä hyvälle elämälle. Toimialue tarjoaa mielenkiintoisia mahdollisuuksia oppimiseen, henkiseen kasvuun, yhdessä

TUUSULA

**Tekemisen
taidetta.**

oloon, taiteesta nauttimiseen ja tuottamiseen sekä vapaa-aikaan ja liikunnallisiin elämyksiin. Edistämme yhdessä aktiivista elämäntapaa, yhteisöllisyyttä, vastuullisuutta, osallisuutta, hyvinvointia ja terveyttä.

Toimintaympäristön ja toiminnan muutokset toimialueella

- Oppivelvollisuuden tuomat muutokset, maksuttomuus ja valvontavastuu
- Esiopetuksen kaksivuotinen kokeilu (2 yksikköä)
- Varhaiskasvatuksen maksujen muutokset
- Vakan henkilöstökelpoisuudet (2030)
- Tulevat mitoitukset oppilas- ja opiskelijahuoltoon, hyvinvointialueet
- Koronan jatkuminen ja sen vaikutus palveluihin
- Varhaiskasvatuksen tuen muodot; Oikeus Oppia -ohjelma

Sivistyksen veto- ja pitovoiman kannalta keskeistä ovat laadukkaat oppimisympäristöt, jotka vaativat palveluverkon kehittämistä. Päiväkoti Martta Wendelin, Monion lukio- ja kulttuuritalo, Kirkonkylän kampus, Rykmentinpuiston, Riihikallion ja Lahelan monitoimikampusten projektien toteuttaminen ovat keskiössä. Koulujen toimintakulttuuria kehitetään kohti uudistuvaa palveluverkkoa ja oppimisen tiloja eri kouluissa. Varhaiskasvatuslakiin on tulossa muutos 1.8.2022 lapsen kehityksen ja oppimisen tukeen liittyen. Urheilukeskuksen kehittämistä jatketaan, tavoitteena monipuolinen eri urheilulajien sekä harrastuksien keskus ja lisääntyvät vapaa-ajan mahdollisuudet. Valmistaudumme hyvinvointialueille siirtymiseen ja kehitämme laadukkaita kulttuuri- ja vapaa-ajan palveluita yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.

Tuloslaskelma (tuotot, kulut, toimintakate)

Tilin nimi	TP 2020	Alkuperäinen TA 2021	Muutettu TA 2021	TA 2022	Muutos % TA2021/TA2022
KASVATUS- JA SIVISTYSLAUTAKUNTA					
TOIMINTATUOTOT	12 842 163	13 780 539	13 780 539	14 307 885	3,8
TOIMINTAKULUT	-89 218 707	-93 339 443	-93 439 443	-96 465 976	3,3
TOIMINTAKATE	-76 376 544	-79 558 904	-79 658 904	-82 158 091	3,3

Strategian toteuttaminen

Kuntastrategian tavoite	Sivistyksen kuntastrategiaa toteuttavat tavoitteet 2022
1. Tarjoamme laadukkaat ja saavutettavat palvelut uudistuvassa ympäristössä.	<p>1.1 Toteutamme hyväksytyä palveluverkkosuunnitelmaa ja 10 vuoden investointisuunnitelmaa.</p> <p>1.14 Kehitämme sivistyksen toimintaympäristöjä ja valmennamme henkilöstöä uusien toimintaympäristöjen käyttöön.</p> <p>1.8 Uusimme kirjastojärjestelmän ja kehitämme alueellista kirjastotoimintaa</p> <p>1.15 Digitalisoimme museopalveluita.</p>
5. Tarjoamme upeat ja uudistuvat mahdollisuudet kulttuuriin, vapaa-aikaan ja harrastamiseen.	<p>5.1 Jatkamme Urheilukeskuksen kehittämistä ja käynnistämme rakennushankkeet.</p> <p>5.3 Kehitämme taiteen ja kulttuurin harrastusmahdollisuuksia.</p> <p>5.4 Toteutamme liikuntapaikkojen kunnostushankkeita.</p>

TUUSULA

**Tekemisen
taidetta.**

KASVATUS- JA SIVISTYSLAUTAKUNTA
TALOUSARVIO, KÄYTTÖSUUNNITELMA VUODELLE 2022

	5.6 Laadimme Halosenniemen kehittämissuunnitelman 5.7 Parannamme kuntalaisten luontosuhdetta ja edistämme kulttuurimatkailua. 5.8 Kehitämme Moniosta taiteen ja kulttuurin taloa.
6. Kehitämme hyvinvoinnin edellytyksiä ja mahdollisuuksia. Ehkäisemme yksinäisyyttä, eriytymistä ja pahoinvointia.	6.2 Vahvistamme lasten ja nuorten hyvinvointia yhteistyössä.
7. Vahvistamme kunnan, asukkaiden ja yhteisöjen yhteistyötä ja kumppanuutta.	7.4 Kehitämme yhteisöllistä toimintaa ja olemme mukana yhteisöllisten tapahtumien järjestämisessä.
8. Olemme osallisuuden edelläkävijä ja jatkamme demokratian eri muotojen ja osallistumisen tapojen kehittämistä.	8.3 Vahvistamme sivistyksen osallistamisen ja osallistumisen tapoja kaikessa toiminnassamme.
9. Olemme kasvatuksen ja koulutuksen kärkikunta vahvistaen yhdenvertaisuutta ja elinikäistä oppimista.	9.1 Vahvistamme ja kehitämme ja kasvatuksen ja oppimisen laatua, toimintakulttuuria ja arviointia. 9.3 Kehitämme sivistystoimen johtamisjärjestelmää ja tiedolla johtamista ja mahdollistamme jaetun johtamisen.
10. Varmistamme arjen ja lähiympäristön turvallisuuden.	10.2 Teemme laadukasta sisäilmatyötä. 10.7 Tuemme toimialueilla sekä kunnan yhdessä tehtävää turvallisuustyötä että tietoturvallisuuden edistämistä digitaalisissa palveluissa.
11. Rakennamme kestävää tulevaisuutta ja edistämme ilmastotekoja kaikessa toiminnassa.	11.3 Teemme kestäviä julkisia hankintoja, joilla pienennämme hankintojen elinkaaren ympäristövaikutuksia 11.5 Vaikutamme hyvinvoinnin ja ympäristön kestävyttä edistäviin asenteisiin, ja teemme tavoitteen mukaisia toteutusratkaisuja.
12. Vaalimme viherympäristöjä, vesistöjä ja niiden saavutettavuutta sekä luonnon monimuotoisuutta.	12.4 Kehitämme ulkopedagogiikkaa.

SIVISTYKSEN TUKIPALVELUT

Palvelualue

Vastuhenkilö: Sivistysjohtaja Tiina Simons

Tilin nimi	TP 2020	Alkuperäinen TA 2021	Muutettu TA 2021	TA 2022	Muutos % TA2021/TA2022
Sivistyksen tukipalvelut					
TOIMINTATUOTOT	5 089 832	6 063 629	6 063 629	6 260 975	3,3
TOIMINTAKULUT	-5 070 692	-5 807 938	-5 807 938	-5 905 619	1,7
TOIMINTAKATE	19 140	255 691	255 691	355 356	39,0

TUUSULA

**Tekemisen
taidetta.**

Palveluyksiköt

- Toimialueen hallinto
- Ruokapalvelut

TOIMIALUEEN HALLINTO

Vastuhenkilö: Sivistysjohtaja Tiina Simons

Keskeiset muutokset toiminnassa ja taloudessa 2022 ja taloussuunnitelmakaudella 2022-2026

Sivistyksen toimialueen hallinnon tehtävä on arvioida ja seurata toimialansa palveluiden laatua, vaikuttavuutta ja toiminnan tuloksellisuutta sekä tukea palvelualueiden tavoitteiden toteutumista.

Sivistyksen toimialueen kehittämissuunnitelma laaditaan uuden strategian myötä vuosille 2022-2026 ja päätetään keväällä 2022. Palveluverkkosuunnitelman eri hankkeiden edistäminen on yksi sivistyksen hallinnon keskeisistä tehtävistä myös 2022. Terveiden ja turvallisten oppimis- ja työympäristöjen varmistamiseksi sekä sisäilmaongelmariskien pienentämiseksi teemme aktiivisesti yhteistyötä Kasvun ja ympäristön toimialueen kanssa.

- Kehitämme sivistystoimen johtamisjärjestelmää, tiedolla johtamista ja edistämme henkilöstön hyvinvointia sekä mahdollistamme jaetun johtamisen
- Kehitämme lasten ja nuorten hyvinvointia
- Toteutamme hyväksytyä palveluverkkosuunnitelmaa ja 10 vuoden investointisuunnitelmaa
- Teemme laadukasta sisäilmatyötä

Avustukset	Seuranta			TA	TAE
	tp2018	tp2019	tp2020	2021	2022
Taito käsityö- ja muotoilukoulu	17 085	17 085	17 085	17 085	17 085
Hyrylän taitokeskus, Taito Etelä-Suomi ry	14 110	14 110	14 110	14 110	14 110
Jokelan kansalaisopisto	45 645	45 645	45 645	45 645	45 645

Indikaattorit

Uudistuvan palveluverkon tilaohjelma 9 hym2 perusopetus ja 8 hym2 varhaiskasvatus

Sisäilmaoireilijoiden määrä vähenee

Työhyvinvointikyselyn toimialueen keskiarvo päälle 4

Tilin nimi	TP 2020	Alkuperäinen TA 2021	Muutettu TA 2021	TA 2022	Muutos % TA2021/TA2022
Toimialueen hallinto					
TOIMINTATUOTOT	270	0	0		
TOIMINTAKULUT	-584 917	-529 195	-529 195	-535 270	1,1
TOIMINTAKATE	-584 648	-529 195	-529 195	-535 270	1,1

TUUSULA

**Tekemisen
taidetta.**

RUOKAPALVELUT

Vastuhenkilö: Ruokapalvelupäällikkö Kirsi Hanski

Keskeiset muutokset toiminnassa ja taloudessa 2022 ja taloussuunnitelmakaudella 2022-2026

Ruokapalveluissa tarjotaan aterioita vuonna 2022 yhteensä noin 2 174 530 kappaletta (2021/2154638 kappaletta). Ruokapalveluyksikkö tuottaa ateriapalveluja kaikkiin kunnan kouluihin ja päiväkoteihin. Vuoden 2022 aterioiden määräksi on arvioitu koulujen ja päiväkotien osalta 1 946 298 aterialla. Tarjottavien aterioiden hinnat nousevat päiväkodeissa ja kouluissa 1 % vuoden 2021 hinnoista, muiden aterioiden hinnankorotukset ovat suhteessa yleiseen hintatasoon.

Ruokapalveluyksikkö tuottaa ateriapalveluja myös kaikkiin Keski-Uudenmaan sotien Tuusulan kunnan toimipisteisiin. Keski-Uudenmaan sotien osalta vuoden 2022 aterioiden määräksi on arvioitu 192 232 aterialla. Keusoten ikäihmisten päivätoiminnan palvelu haluttaisiin viedä ikäihmisten koteihin ja lopettaa keskitetty palvelu. Tämän toteutuminen tulee vaikuttamaan ateriamäärien toteutumiseen. Akuutin jatkohoito- ja kuntoutusosaston sekä kotiutus- ja arviointiyksikön mahdollinen sulku kesällä 2022 toteutuessaan tulee vähentämään suoritteita.

Kunnantalon henkilöstöravintola Halosen Bistron tulee nostattamaan aterioiden määrää arviolta 6 000 aterialla ja muu tilaustoiminta kaikissa keittiöissä on 30 000 aterialla. Kaikkien tarjottavien aterioiden määrän arvioidaan nousevan vuoden 2021 tasosta.

Maksullista välipalaa tarjotaan yläasteiden ja lukioiden oppilaille. Vuonna 2022 välipalan hinta on 1,60 € (v.2021 1,60 €). Edellytyksenä tarjoamiselle on, että kysyntä on vähintään 10 % ko. koulun oppilaista. Vuonna 2022 iltapäiväkerhoissa valmistetaan välipalaa n. 358 koululaiselle 12 eri koululla.

Tuusulan kunnan ruokapalvelut on yksi kymmenestä ruokapalvelusta, jotka pääsivät mukaan Vastuulliset ruokapalvelut -kehitysohjelmaan. Vastuulliset ruokapalvelut -kehitysohjelma (Varuke) tukee julkisia ruokapalveluja tuottavia toimijoita toteuttamaan strategista ja konkreettista vastuullisuustyötä. Tavoitteena on laatia ruokapalveluille vastuullisuussuunnitelmat ja askeleet kohti niiden toteuttamista. Ruokapalvelut osallistuvat työpajoihin ja laativat sekä kehittävät omaa vastuullisuussuunnitelmaansa. Työpajojen tulosten, niihin liittyvien kehittämistehtävien sekä kommenttien ja kokemusten kautta saadaan konkreettisia toimintatapoja, miten ruokapalvelutoimijat voivat edetä oman vastuullisuussuunnitelman laatimisessa.

Kehitysohjelman laatimisessa huomioidaan Suomen hallitusohjelman mukainen Ilmatoruokaohjelma ja siinä mainittu kestävä ruokajärjestelmä, kansallinen Hankinta-strategia sekä Tuusulan kunnan omia strategisia vastuullisuustavoitteita. Lisäksi otetaan huomioon valtioneuvoston periaatepäätös vastuullisista elintarvikehankinnoista (2016), hallituksen lähi- ja luomuruokaohjelmat sekä suomalaiset ravitsemussuositukset eri ikä- ja kohderyhmille. Kehitysohjelmassa huomioidaan myös YK:n Agenda 2030 ja Hankinta-Suomen tavoitteet, jotka liittyvät ruokajärjestelmään.

Uusi Martta Wendelinin päiväkotitoiminta valmistuu toukokuussa 2022 ja sen on suunniteltu aloittavan toimintansa 1.8.2022. Päiväkodin keittiö tarjoaa ateriapalveluja 240 lapselle. Ateriapalveluina tarjotaan aamupala, lounas ja välipala.

TUUSULA

**Tekemisen
taidetta.**

KASVATUS- JA SIVISTYSLAUTAKUNTA
TALOUSARVIO, KÄYTTÖSUUNNITELMA VUODELLE 2022

Martta Wendelinin asiakkaat tulevat aluksi Väinölän ja Hyrylän päiväkodeista, joissa tällä hetkellä ateriapalvelujen henkilöstötyö ostetaan ulkopuoliselta toimijalta. Martta Wendelinin keittiöhenkilökunnan on suunniteltu olevan Ruokapalveluiden henkilöstöä, jotta pystyttäisiin takaamaan laadukkaat, vastuulliset ja taloudellisemmat ateriapalvelut ison päiväkodin asiakkaille. Tästä syystä Ruokapalveluiden henkilöstö tulee lisääntymään vuonna 2022.

Indikaattorit

	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TA 2022
Ateriaa kpl	2 008 870	1 882 722	2 154 638	2 174 530
muutos %	-0,39	-6,28	1,25	0,92
koulut €/ateria	2,37	2,39	2,41	2,43
päiväkoti €/ateria	3,13	3,16	3,18	3,22
Valmistuskeittiöt kpl	4	4	4	4
Jakelukeittiöt kpl	37	33	37	37

Tilin nimi	TP 2020	Alkuperäinen TA 2021	Muutettu TA 2021	TA 2022	Muutos % TA2021/TA2022
Ruokapalvelut					
TOIMINTATUOTOT	5 089 562	6 063 629	6 063 629	6 260 975	3,3
TOIMINTAKULUT	-4 485 774	-5 278 743	-5 278 743	-5 370 349	1,7
TOIMINTAKATE	603 788	784 886	784 886	890 626	13,5

TUUSULA

**Tekemisen
taidetta.**

OPPIMINEN

Palvelualue

Vastuhenkilö: Opetuspäällikkö Markus Torvinen

Tilin nimi	TP 2020	Alkuperäinen TA 2021	Muutettu TA 2021	TA 2022	Muutos % TA2021/TA2022
Oppiminen					
TOIMINTATUOTOT	5 566 730	4 949 213	4 949 213	5 779 213	16,8
TOIMINTAKULUT	-58 255 327	-60 325 887	-60 325 887	-62 035 105	2,8
TOIMINTAKATE	-52 688 596	-55 376 674	-55 376 674	-56 255 892	1,6

Palveluyksiköt

- Perusopetus
- Kasvun ja oppimisen tuki
- Lukio
- Tuusulan Opisto

PERUSOPETUS

Vastuhenkilö: Opetuspäällikkö Markus Torvinen

Keskeiset muutokset toiminnassa ja taloudessa 2022 ja taloussuunnitelmakaudella 2022-2026

Oppilasmäärien muutos jatkuu Tuusulan kouluissa ja muutos näkyy pienenevinä koulun aloittavina ikäluokkina. Muuttoliike kuitenkin korjaa osaltaan tilannetta siten, että pudotus on hieman ennakoitua pienempi. Yläkoulujen oppilasmäärä pysyy nykyisellä tasolla vielä kaksi seuraavaa lukuvuotta, jonka jälkeen oppilasmäärä näyttää alkavan vähenemään pienempien ikäluokkien siirtyessä yläkouluun. Koulunsa aloittavat ikäluokat ovat aikaisemman n. 550-600 oppilaan sijaan n. 450 - 500 oppilaan suuruisia.

Agenda2030 -hankkeessa edistetään koulujen lukuvuodeksi 2021-22 valitsemia kehittämiskohteita. Kehittämistyötä tuetaan rehtoreiden koulutuskokonaisuuden sekä tutoropettajien ja heidän osaamisen kehittämisen kautta.

Kehittämisessä huomioidaan myös toimialan eri palvelualueiden yhteistyö ja osaaminen sekä koko kunnan tavoitteet kestävä kehityksen kokonaisuudessa. Hanketta edistetään yhteistyössä Rauhankasvatus Instituutin sekä Jyväskylän yliopiston kanssa

Oppivelvollisuuden laajentaminen ja 2. asteen maksuttomuus tuovat kustannuksia, jotka huomioidaan talousarviossa. Kunnassa on kehitetty oppivelvollisuuden valvonnan ja opinto-ohjauksen prosesseja. Oppilaanohjauksen kehittämisessä huomioidaan koko kouluyhteisön rooli opintojen ohjaamisessa sekä tehostetun opinto-ohjauksen tarpeiden tunnistaminen. Samalla arvioidaan sen mahdollinen vaikutus opinto-ohjaajien resurssiin kunnassa.

TUUSULA

**Tekemisen
taidetta.**

Oppimisen palvelualueen johtamisessa kehitetään esihenkilöpäivien, johtoryhmän sekä tiimien rakenteita ja olemassa olevan osaamisen hyödyntämistä kehittyvissä rakenteissa. Rehtoreiden johtamisosaamista kehitetään vuonna 2021 alkaneen mm. Agena2030 -koulutuskokonaisuuden kautta. Uusien yksiköiden johtamiskokonaisuuksia ja niiden johtamisen kehittämistarpeita tarkennetaan.

Monikulttuurisuuden lisääntyminen näkyy erityisesti perusopetuksen aloittavien ikäryhmien kohdalla, joissa monikulttuuristen lasten määrä kasvaa suhteessa koko ikäluokan oppilasmäärään. Resurssia S2-opetukseen lisätään, samoin kuin oman äidinkielen ja uskonnon opetukseen. Resurssilisäyksen ohella henkilöstön osaamista kehitetään huomioimaan monikulttuurisuuden tuomat mahdollisuudet ja tarpeet opetuksen järjestämisessä.

Oikeus oppia -kehittämishankkeen tavoitteena on kaventaa ja ennaltaehkäistä peruskoulua käyvien oppilaiden oppimiseroja, vahvistaa oppimisen ja koulunkäynnin tukea ja kehittää lukutaitoa. Hankkeesta saadaan rahoitusta koulutukseen ja kehittämiseen mm. Keski-Uudellamaalla käynnistyneen Kaikille yhteistä koulua –hankkeen kautta. Hankkeessa ovat mukana alueen kunnat ja tavoitteena on lisätä lapsen ja nuoren riittävän ja oikea-aikaisen tuen saamista omassa lähikoulussaan

Mäntsälän kunnan koordinoimassa Sitouttavan koulu yhteisön hankkeessa pilotoidaan koulu yhteisöissä oppivelvollisuuteen sitomattomia kasvatus- ja sosiaalialan toimijoita, jotka voivat tukea nuorta koulunkäynnin haasteissa. Hankkeessa rakennetaan malleja interventioille erilaisten poissaolojen syiden perusteella ja vahvistetaan yhteistyötä sosiaali- ja terveydenhuollon toimijoiden kanssa koulupudokkuuden ehkäisyssä ja vahvistetaan yhteistyötä huoltajien kanssa.

Palveluverkon kehittämisen yhteydessä on parannettava henkilöstön valmiuksia toimia ja edelleen kehittää toimintaa uudessa oppimisympäristössä. Oppimisen palvelualueen koulutuksen ja kehittämisen resurssia suunnataan tähän ja uusiin rakennuksiin siirtyvää henkilökunnalle tarjotaan mahdollisuuksia koulutuksen ja kehittämispäivien kautta rakentaa yhdessä toimintakulttuuria kohti uuden palveluverkon tarjoamia mahdollisuuksia.

Indikaattorit

Perusopetus	tot2017	tot2018	tot2019	tot2020	TA 2021	TA 2022
Oppilasmäärä, ka	5 120	5 169	5 167	5 135	5 040	5 003
Nettomenot €/oppilas, sis. ip-toiminnan	-8 433	-8 543	-9 005	-8 985	-9 492	-9 625
Nettomenot €/oppilas *	-7 411	-7 473	-7 980	-8 210	-8 673	-9 045
* ilman pääomavuokraa, kotikuntakorvauksia ja iltapäivätoimintaa						
Esiopetus	tot2017	tot2018	tot2019	tot2020	TA 2021	TA 2022
Koulujen esiopetuksen oppilaat						
Oppilasmäärä	58	51	51	34	41	40
Nettomenot €/oppilas	-5 864	-5 979	-5 180	-7 799	-8 909	-9 437
Nettomenot €/oppilas ilman kiinteistön pääomavuokraa,	-5 522	-5 586	-4 842	-7 265	-8 461	-8 939
Nettomenot eivät sisällä esiopetuksen ostoja yksityisiltä päiväkodeilta						
Kunnallisten ja ostopalvelupäiväkotien esiopetuksen oppilaat	458	476	441	482	441	480

Henkilöstösuunnitelma

Perusopetuksen oppilasmäärän vähenemiseen varaudutaan tarkastelemalla kriittisesti avautuvat luokanopettajien ja lehtoreiden virat ja katsomalla opetustuntien riittävyys seuraavien vuosien ajalta. Luokanopettajan virkoja joudutaan perustamaan 2 lisää Riihikallion kouluun sen kasvaessa 4-sarjaiseksi yhtenäiskouluksi. Oppilasmäärien väheneminen itsessään ei johda luokanopettajien määrän vähenemiseen näin laajassa palveluverkossa ilman palveluverkon tiivistämistä, jonka vuoksi luokanopettajan virkoja ei vapaudu muilta kouluilta. Yläkoulussa aineenopettajien ja tuntiopettajien määrässä on odotettavissa laskua suunnittelukauden loppupuolella yläkoulun oppilasmäärän mahdollisen vähentymisen yhteydessä.

Kasvatuksen ja koulutuksen kehittämissuunnitelman mukaisen erityisopettajaresurssin saavuttamiseksi kuntaan on tulevana vuosina perustettava 2 laaja-alaisen erityisopettajan virkaa. Suhdeluku on tällä hetkellä 1 erityisopettaja 109 oppilasta kohden. Suurin vaje tavoiteltuun resurssiin on tällä hetkellä Riihikallion ja Kellokosken kouluilla, joissa se on n. 1 erityisopettaja 150 oppilasta kohden. Haaste on se, että palveluverkon hajanaisuuden vuoksi suhdeluku vaihtelee eri koulujen välillä ja pienemmältä koululta erityisopettajan siirtyminen suurempaan kouluun yhdeksi päiväksi ei ole tarkoituksenmukaista.

Koulunkäynninohjaajien tehtävien osalta vuoden 2021 aikana tehdyn selvityksen mukaan ohjaajien tehtävistä 48% on vakituisia tehtäviä. Toiminnan kehittämisen, ohjaustoiminnan jatkuvuuden sekä pitkien määräaikaistensa vähentämisen vuoksi ohjaajien tehtäviin vakinaistetaan 10 henkilöä.

TUUSULA

**Tekemisen
taidetta.**

KASVATUS- JA SIVISTYSLAUTAKUNTA
TALOUSARVIO, KÄYTTÖSUUNNITELMA VUODELLE 2022

Vakinaistamiset kohdennetaan pääasiassa Mikkolan kouluun, jossa työtehtävien pysyvä tarve on suurinta vaativan erityisopetuksen ryhmien vuoksi. Jotta vakituisten ohjaajien määrä olisi 70% ohjaajien kokonaismäärästä, tulisi vakituisten työsuhteiden määrä nostaa nykyisestä n. 30 vakituisella ohjaajalla. Tämä tarkoittaa vuositasolla n. 150 000 € kustannuksia. Määräaikaisen ohjaajan ja vakituisen ohjaajan palkkakustannusten ero on n. 5000€ vuodessa johtuen kesäajan palkkauksesta.

Oppimisen palvelualueella on tarkasteltava oppilashallintajärjestelmien (Koski, Primus) pääkäyttäjyyden sekä ict-kehittämisen resursointia, johon tällä hetkellä osoitettu resurssi on työtehtävien määrään suhteutettuna liian vähäinen. Resurssi ei ole myöskään vertailukelpoinen muiden kuntien vastaaviin resursointeihin. Resurssin vähyys näkyy tieto- ja viestintätekniikan opetuskäytön kehittämisessä ja koulujen opetushenkilöstön tukemisessa työajan kuluessa välttämättömiin teknisiin muutoksiin. Palkkaustarve on 1 henkilölle, jonka tehtäviin voidaan liittää myös muita sivistystoimen tietohallintajärjestelmien pääkäyttäjyyksiä. Tilanne on akuutti ja tarvitsee pikaisia ratkaisuja kuntatasolla.

Uusien monitoimikampusten johtamisjärjestelmiä kehitetään ja varmistetaan riittävä johtamisen resurssi. Ulkoisella rahoituksella toteutettaviin hankkeisiin palkataan henkilöitä hankesuunnitelman edellyttävällä tavalla.

Tilin nimi	TP 2020	Alkuperäinen TA 2021	Muutettu TA 2021	TA 2022	Muutos % TA2021/TA2022
Perusopetus					
TOIMINTATUOTOT	5 123 866	4 588 970	4 588 970	5 418 970	18,1
TOIMINTAKULUT	-51 382 030	-53 041 987	-53 041 987	-54 196 979	2,2
TOIMINTAKATE	-46 258 164	-48 453 017	-48 453 017	-48 778 009	0,7

KASVUN JA OPPIMISEN TUKI

Vastuhenkilö: Kasvun ja oppimisen tuen päällikkö Helena Palola

Keskeiset muutokset toiminnassa ja taloudessa 2022 ja taloussuunnitelmakaudella 2022-2026

Kuntatasolla on päivitetty oppilashuollon vuosisuunnitelma yhteistyössä alueen toimijoiden kanssa. Suunnitelman mukaisesti vahvistamme oppilashuollon rakenteita ja käytäntöjä kouluissa. Kehitämme edelleen yksittäisten menetelmien käyttöönottoa oppilaan hyvinvointityössä. Tulevien vuosien painopisteenä on seurata oppilaiden poissaolojen määrää ja kehittää osana Sitouttavan kouluyhteistyön hanketta toimivia, ennaltaehkäiseviä ja varhaista tukea tarjoavia toimintamalleja koulupudokkuuden ehkäisemiseksi. Oppilashuollon suunnitellussa hyödynnetään syyskuussa julkaistavan kouluterveyskyselyn tuloksia kunta ja oppilaitostasolla.

Oppivelvollisuuden laajentaminen edellyttää kasvun ja oppimisen tuen yhteistyörakenteiden kehittämistä erityisesti toisen asteen kanssa. Oppivelvollisuuden ohjaus- valvontavastuun toteuttamiseen käytettävän henkilöstöresurssin määrää on arvioitava vuoden 2022 aikana.

ProKoulu hanke etenee kunnassa. Lukuvuosittain 3-5 koulua ottaa käyttöön Prokoulu toimintamallin. Lukuvuonna 2021-22 mukaan liittyvät koulut ovat Kolsan koulu, Lepolan koulu, Vanhakylän koulu, Rusutjärven koulu sekä Kalliomaan koulu. Niilo Mäki instituutti ohjaa toimintamallin käyttöönottoa ja hankkeen kuntaohjaajina toimivat kasvun ja oppimisen tuen henkilöstön edustajat.

TUUSULA

**Tekemisen
taidetta.**

Sosiaali- ja terveyshuollon uudistuksen mukaisesti oppilas- ja opiskeluhuollon henkilöstö, psykologit ja kuraattorit, siirtyvät hyvinvointialueelle (Keusoteen) 1.1.2023 alkaen. Tämä edellyttää hyvää monialaista valmistelutyötä niin kunnan kuin hyvinvointialueen (Keusoten) tasolla, jotta opiskeluhuollon palvelut ovat jatkossakin riittävät ja hyvin saavutettavissa. Muutoksesta huolimatta vastuu yhteisöllisen opiskeluhuollon kehittämisestä, järjestämisestä ja arvioinnista on opetuksen järjestäjällä.

Henkilöstöstä kaikki perheohjaajien ja kuraattorin tehtävät on täytetty. Psykologin tehtävien täyttämässä on haasteita, eikä kaikkia tehtäviä ole saatu täytettyä. Psykologitilanteen korjaamiseksi kunnassa on otettu käyttöön määräaikainen rekrytointilisä. Tarvittaessa psykologintutkimuksia ostetaan ulkopuoliselta taholta.

Henkilöstösuunnitelma

Lukuvuoden 2021-22 alkaessa kasvun ja oppimisen tuen henkilöstömäärä on lisääntynyt 3 määräaikaisella työntekijällä. He työskentelevät Kaikille yhteinen koulu ja sitouttavan kouluyhteistyön hankkeissa. Palkkakustannukset katetaan pääosin hankerahoituksella.

Oppilas- ja opiskeluhoitolakiin tullaan hallituksen esityksen mukaisesti kirjaamaan sitovat mitoitukset opiskeluhoitohenkilöstön asiakasmääriin, kuraattori 670 asiakasta/työntekijä, psykologi 780 asiakasta/työntekijä. Säädetyllä mitoituksella on vaikutusta henkilöstötarpeeseen. Kuraattorien osalta mitoitus tulee voimaan vuoden 2022 aikana, psykologien osalta 1.8.2023. Nykyiseen tilanteeseen nähden tarvitaan 2,5 kuraattorin ja 1 psykologin lisäys. Henkilöstömäärän lisäämiseksi kunta on hakenut ja saanut OKM:lta avustusta. Avustus käytetään kuraattorien palkkaukseen vuodelle 2022.

Tilin nimi	TP 2020	Alkuperäinen TA 2021	Muutettu TA 2021	TA 2022	Muutos % TA2021/TA2022
Kasvun ja oppimisen tuki					
TOIMINTATUOTOT	17 648	26 649	26 649	26 649	0,0
TOIMINTAKULUT	-1 238 415	-1 386 710	-1 386 710	-1 442 146	4,0
TOIMINTAKATE	-1 220 767	-1 360 061	-1 360 061	-1 415 497	4,1

LUKIO

Vastuuhenkilö: Rehtori Seppo Kärpänen

Keskeiset muutokset toiminnassa ja taloudessa 2022 ja taloussuunnitelmakaudella 2022-2026

Tuusulan lukio valmistautuu Monioon siirtymiseen toiminnan ja johtamisjärjestelmän kehittämisen kautta. Johtamisjärjestelmää suunnitellaan yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa, jotta rakennusta johdetaan kokonaisuutena eri osapuolet huomioiden.

Monion valmistumisen myötä Hyrylän toimipisteen opiskelijamäärän odotetaan nousevan 3 vuoden aikana n. 150 opiskelijalla ollen 500 opiskelijaa Monion toimiessa täydellä kapasiteetilla. Näin ollen Tuusulan lukion opiskelijamäärä kasvaa nykyisestä noin 680:sta yli 800 opiskelijaan.

TUUSULA

**Tekemisen
taidetta.**

Tuusulan lukiossa keskeisenä tavoitteena on uuden opetussuunnitelman käyttöönotto. Toiminnassa pyritään kehittämään koronan myötä vähentyneitä ihmisten välisiä kohtaamisia ja vuorovaikutusta. Ihmisenä kasvamisen tavoitetta toteutetaan tekemällä näkyväksi Unesco-koulu- ja Itämeriprojektin toimintaa ja kehittämällä lukiolaisten vapaaehtoistyötä.

Uuden opetussuunnitelman myötä keskeisiä muutoksia on ollut siirtyminen kursseista opintojaksoihin sekä laaja-alaisen osaamisen tavoitteet.

Pudokkuutta ehkäisemään on lukuvuonna 2021-2022 kehitetty rästi- ja opintopajat, joissa opiskelijat saavat säännöllisesti tukiopetusta ja pääsevät tekemään tekemättömiä tehtäviä.

OPH:n tukeman Rohkeat kokeilut ja toimivat käytännöt - hankkeen myötä kehitetään edelleen korkeakoulu- ja työelämäyhteistyötä. Lisäksi hankkeen avulla kehitetään innovatiivisia prosesseja opiskelijoiden, opettajien ja hallinnon tarpeisiin.

Indikaattorit

Lukio	tot 2017	tot2018	tot2019	tot2020	TA 2021	TA 2022
Opiskelijamäärä	575	608	639	658	684	665
Nettomenot €/oppilas	-7 401	-6 947	-6 945	-6 912	-6 949	-7 860
Nettomenot €/oppilas ilman kiinteistön po-vuokraa	-6 514	-6 129	-6 094	-6 130	-6 199	-6 816

Henkilöstösuunnitelma

Lukion ja Tuusulan opiston osalta voidaan luoda uusia yhteisiä opetustehtäviä Monioon siirryttäessä. Monion valmistuttua Tuusulan lukion opiskelijamäärän oletetaan nousevan, opinto-ohjauksen tarve kasvaa ja täytyy perustaa yksi uusi opinto-ohjaajan virka.

Tilin nimi	TP 2020	Alkuperäinen TA 2021	Muutettu TA 2021	TA 2022	Muutos % TA2021/TA2022
Lukio					
TOIMINTATUOTOT	180 106	87 075	87 075	87 075	0,0
TOIMINTAKULUT	-4 678 438	-4 840 249	-4 840 249	-5 313 857	9,8
TOIMINTAKATE	-4 498 332	-4 753 174	-4 753 174	-5 226 782	10,0

TUUSULAN OPISTO JA TAITEEN PERUSOPETUS

Vastuuhenkilö: Rehtori Timo Rusanen

Keskeiset muutokset toiminnassa ja taloudessa 2022 ja taloussuunnitelmakaudella 2022-2026

Tuusulan Opisto toimii suunnitelmakauden alun väistötiloissa: Etelärinteen entisestä päiväkodista muunnetuissa tiloissa sekä Aunelan yhteisötiloissa. Paljon opetusta on myös Hyökkälän ja Kellokosken kouluilla. Opisto muuttaa Monioon sen valmistuttua 2023.

TUUSULA

**Tekemisen
taidetta.**

Kurssivalikoimassa huomioidaan jo 2022 Monio-talossa vuonna 2023 käyttöön otettavat tilat ja avautuvat uudet mahdollisuudet. Esimerkiksi Opiston ilmaisutaidon ja sanataiteen opetusta kehitetään, jotta Moniossa avautuvia uusia taiteentekemisen mahdollisuuksia voidaan alkaa 2023 hyödyntämään jo olemassa olevin opintoryhmin. Opisto ottaa vuonna 2022 valikoimaansa lisää etenkin nuorille suunnattuja ilmaisutaidon kursseja.

Tuusulan opiston koordinoimassa hankkeessa kehitetään osaamisperusteisuuden pohjaavaa oppimistavoitteiden laatimista ja arviointia Opetushallituksen rahoituksella. Jatkossa Opiston kurssien kuvaukset laaditaan entistä enemmän osaamisperusteisiksi. Tällöin osaamisen todentaminen helpottuu. Keravan Opiston koordinoimassa jatkohankkeessa laaditaan osaamisperusteisista kursseista osaamispolkuja. Hankkeiden myötä valikoiduista Opiston kursseista voidaan laatia yhteinen kurssitarjotin Tuusulan Opistolle, Tuusulan lukiolle ja taiteen perusopetuksen oppilaitoksille Monioon siirryttäessä.

Seutukunnan vapaan sivistystyön oppilaitosten kehittämisyhteistyö vakiintuu. Hankkeissa ovat olleet mukana Keravan ja Järvenpään Opistot, Jokelan kansalaisopisto ja Seurakuntaopisto jatkossa myös Nurmijärvi-Opisto, Hyvinkään Opisto ja Mäntsälän kansalaisopisto. Tuusulan Opisto osallistuu vastavuoroisesti muiden opistojen koordinoimiin hankkeisiin.

Tuusulassa toimivat taiteen perusopetuksen oppilaitokset lisäävät keskinäistä yhteistyötään. Tuusulan kuvataidekoulu lisää yhteistyötään kunnan varhaiskasvatuksen kanssa taiteen perusopetuksessa. Erityisryhmien taiteen perusopetusta kehitetään.

Tuusulan Opiston opiskelijoista suuri osa on seniori-ikäisiä. Ennakoimme toteutuvan opetuskurssivalikoiman, opiskelijamäärien ja kurssimaksutulojen palaavan normaaliajan kokoon 2022 Covid-19 epidemian jälkeen vajaan kahden vuoden notkahduksen jälkeen.

Indikaattorit

Tuusulan opisto ja taiteen perusopetus	tot 2017	tot 2018	tot2019	tot2020	TA2021	TA2022
Bruttomenot €/asukas	-21	-23	-26	-25	-27	-27
Oppituntien määrä	10 159	10 552	10 696	8 964	10 800	10 800
Kurssiopiskelijat	6 397	6 561	6 407	4 533	6 750	6 750

Tilin nimi	TP 2020	Alkuperäinen TA 2021	Muutettu TA 2021	TA 2022	Muutos % TA2021/TA2022
Tuusulan opisto ja taiteen perusopetus					
TOIMINTATUOTOT	245 110	246 519	246 519	246 519	0,0
TOIMINTAKULUT	-956 444	-1 056 941	-1 056 941	-1 082 123	2,4
TOIMINTAKATE	-711 334	-810 422	-810 422	-835 604	3,1

TUUSULA

**Tekemisen
taidetta.**

VARHAISKASVATUS

Palvelualue

Vastuuhenkilö: Varhaiskasvatuspäällikkö Hannamari Halinen

Tilin nimi	TP 2020	Alkuperäinen TA 2021	Muutettu TA 2021	TA 2022	Muutos % TA2021/TA2022
Varhaiskasvatus					
TOIMINTATUOTOT	2 185 601	2 767 697	2 767 697	2 267 697	-18,1
TOIMINTAKULUT	-25 892 688	-27 205 618	-27 305 618	-28 525 251	4,9
TOIMINTAKATE	-23 707 087	-24 437 921	-24 537 921	-26 257 554	7,4

Palveluyksiköt

- Kunnallinen varhaiskasvatus
- Esiopetus
- Varhaiskasvatus

KUNNALLINEN VARHAISKASVATUS

Keskeiset muutokset toiminnassa ja taloudessa 2022 ja taloussuunnitelmakaudella 2022-2026

Yksi varhaiskasvatuksen keskeisimmistä tavoitteista on lasten hyvinvoinnin tukeminen.

Varhaiskasvatuksessa kiinnitetään huomiota lasten kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin perinteisten oppimistavoitteiden lisäksi. Hyvinvointitaitoihin lukeutuvat ne taidot, jotka edistävät lasten hyvinvointia ja terveellistä elämää. Hyvinvoinnin tukeminen ja oppiminen ovat vastavuoroisessa suhteessa toisiinsa nähden, hyvinvointi tukee tehokasta oppimista ja oppiminen lisää hyvinvointia.

Suunnitelmakaudella on tavoitteena käynnistää kohtaamispaikkatoiminnan kuntakohtainen kehittäminen yhteistyössä Keusoten kanssa. Varhaiskasvatuksen kohtaamispaikat, perhetuvat, tarjoavat alle kouluikäisten lasten huoltajille mahdollisuuden kohdata vertaisryhmän lisäksi jalkautuvia palveluita.

Varhaiskasvatuksen toiminnassa huomioidaan lasten tuen tarpeen lisääntyminen poikkeusolojen jälkeen. Yhteistyötä huoltajien, varhaiskasvatuksen erityisopettajien sekä muiden tukea antavien tahojen kanssa kehitetään. Poikkeusolojen kompensointiin saatu valtionavustuksella palkattua S2 -toiminnan kehittämistä jatketaan. Covid-21 avustusrahoituksella palkataan lisäresurssia tukemaan lasten oppimista ja hyvinvointia. Pohjoisen alueelle palkataan oma perheohjaaja tukemaan huoltajia ja vanhemmuutta.

Varhaiskasvatuksen kehittämisen pohjana toimivat vuonna 2020-21 saadut varhaiskasvatuksen laadun arvioinnin tulokset. Arviointi tehdään uudelleen vuoden 2022 aikana.

Kielirikasteista varhaiskasvatusta kehitetään Mikkolan ja Pellavan esiopetuksen ryhmissä englannin kielellä ja Kievarin päiväkodin ryhmissä ruotsin kielellä.

TUUSULA

**Tekemisen
taidetta.**

Varhaiskasvatuksen johtamisen kehittämistä jatketaan. Toteutamme johtamisessa työhyvinvointia tukevia käytänteitä ja pyrimme edistämään sairaspöissaolojen vähenemistä. Kahdeksan ryhmäisiin ja sitä suurempiin yksiköihin sekä vuoropäiväkotien johtamiseen vakiinnutetaan johtajuusmalli, jossa johtajuutta on vahvistettu varajohtajan työtehtäviä muuttamalla.

Rakennamme kestävää tulevaisuutta varhaiskasvatuksen ympäristökasvatussuunnitelman ja Agenda 2030-tavoitteiden kautta. Yksilöimme varhaiskasvatuksessa jo toteutuvat kestäväen tulevaisuuden toimintatavat ja selvitämme asiat, joiden kehittämiseen tarvitsemme lisää osaamista sekä toimintatapojen muutosta.

Vuoden 2022 alussa varaudutaan paikkojen kysynnän kasvuun ja valmistaudutaan lisäämään syksyllä päiväkotia Vauhdilta vapautuneisiin tiloihin kaksi lapsiryhmää. Vuoden 2022 elokuussa avataan päiväkotia Martta Wendelin. Kirkonkylän kampuksen päiväkotiin valittu henkilöstö aloittaa työskentelyn yhdessä Mikkolan ja Kievarin päiväkodeissa uuden päiväkodin valmistumiseen ja aukeamiseen 2024 asti. vuonna 2022 Uusien päiväkotien valmistuessa Hyrylän ja Väinölän päiväkotien toiminta lakkaa. Uusien päiväkotien valmistuttua lakkautuvien yksiköiden johtajat jatkavat työtä isoissa yksiköissä parityöskentelynä eläköitymiseensä asti.

Nummenharjun päiväkodin ostopalvelusopimus päättyy 31.7.2022. Alueen varhaiskasvatustoiminta tulee suunnitella ja turvata tulevalle kaudelle 2022-23 palveluita tarvitsevien lasten lukumäärää ennakoiden.

Kansallisella tasolla on suunnitteilla perhevapaa -uudistus, jonka on tarkoitus tulla voimaan 2022. Uudistusta valmistellaan Sosiaali- ja terveysministeriössä pääministeri Marinin hallitusohjelman mukaisesti. Perheiden valinnan ja joustojen mahdollisuuksia perhevapaiden pitämisessä lisätään. Hallitusohjelman mukaan kummallakin vanhemmalla pitää jatkossa olla yhtä paljon kiintiöityjä kuukausia. Isille kiintiöityjä ansiosidonnaisia vapaita pidennetään lyhentämättä äitien nykyisin käytettävissä olevaa osuutta. Lisäksi perhevapaiden pitää sisältää vapaasti valittava vanhempainvapaajakso.

Hallitusohjelman mukaan kummallakin vanhemmalla pitää jatkossa olla yhtä paljon kiintiöityjä kuukausia. Isille kiintiöityjä ansiosidonnaisia vapaita pidennetään lyhentämättä äitien nykyisin käytettävissä olevaa osuutta. Lisäksi perhevapaiden pitää sisältää vapaasti valittava vanhempainvapaajakso. Uudistuksen taloudelliset kokonaisvaikutukset kunnille eivät ole vielä tiedossa.

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista saatavan tuoton on arvioitu laskevan n. 300 000€ vuoden 2022 aikana. Tähän vaikuttaa 1.8.2021 voimaan tullut asiakasmaksulakiuudistus. Uudistuksessa korkein maksu tulee pysyä samana 288€, mutta toisen lapsen osalta maksun suuruus laskee 50%:sta 40%:iin ensimmäisen lapsen maksusta. Varhaiskasvatuksen maksut perustuvat perheen tuloihin. Uudistus lisää painetta yksityisen hoidon tuen maksujen korottamiseen vastaavan kompensaation saamiseksi yksityisen palvelutuottajan palveluita käyttäville kuntalaisille.

Indikaattorit

Varhaiskasvatuspalvelut	TP2017	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TA 2022
lapsimäärä 31.12.						
Kunnallinen päiväkotihoito	1311	1264	1240	1250	1200	1250
Kunnallinen perhepäivähoito	113	100	86	78	95	80
Kunnallinen päivähoito yhteensä	1424	1364	1326	1328	1295	1320
Perhekeskustoiminta / Avoin varhaiskasvatus yhteensä (**Lasten kerhot / kerhopaikat)	60	84	91	78	90	90
Ostopalvelupäiväkotihoito	56	59	62	59	74	74
Yksityinen päiväkotihoito	437	474	482	465	420	460
joista esiopetuksessa ja täydentävä ph	76	78	93	95	90	90
Yksityinen perhepäivähoito	44	52	57	41	50	40
Yksityinen päivähoito yhteensä	481	526	539	506	480	500
Varhaiskasvatuksen piirissä lapsia yhteensä	2021	2033	2018	1971	1929	1984
Lakisääteinen kotihoidon tuki	590	510	466	454	550	500
Kotihoidon tuki yhteensä	590	510	466	454	550	500
Kaikki hoitomuodot yhteensä	2611	2543	2484	2425	2479	2484
Alle 2 - kuntalaisä ja sen sisaruslisä	173	211	209	192	200	200

(saavat lisäksi lakisääteistä kotihoidontukea)

** Lapset ovat oikeutettuja saamaan myös kotihoidontukea

2013 alk. kaikki hoitomuodot yht. laskettu mukaan lasten kerhot ja 2016 alk. pelkässä esiopetuksessa olevat lapset

Henkilöstösuunnitelma

Varhaiskasvatuksen henkilöstösuunnittelun pohjana toimii kunnan varhaiskasvatuksessa olevien lasten määrä ja jakautuminen alueille. Yksityisten varhaiskasvatuspalveluiden määrä Tuusulassa on noin viidesosa kaikista palveluita käyttävistä, joka vaikuttaa kunnallisten palvelujen määrään ja laajuuteen. Ostopalvelusopimus on voimassa yhden kolmeryhmäisen päiväkodin kanssa 31.7.2022 asti.

Tuusulassa on huomioitu henkilöstöön vaikuttava 2030 voimaantuleva lakimuutos, jonka myötä varhaiskasvatuksen lapsiryhmässä tulee työskennellä varhaiskasvatuksen opettaja, -sosiologi ja -lastenhoitaja, kun nyt ryhmässä työskentelee vähintään yksi varhaiskasvatuksen opettaja ja kaksi lastenhoitajaa. Vapautuviin varhaiskasvatuksen lastenhoitajien tehtäviin palkataan vuosittain neljä varhaiskasvatuksen opettajaa ja jatkossa lastenhoitajien tehtäviä muutetaan myös sosionomien tehtäviksi nimikkeen käyttöönoton ja työnkuvan valmistuttua.

Perustelut investoinneille

Sivistyksen toimialueella keskeisimmät investoinnit liittyvät palveluverkon kehittämiseen ja keskeisten rakennushankkeiden eteenpäin viemiseen valtuustossa 18.11.2018 hyväksytyin ja 9.12.2019 tarkistetun palveluverkkosuunnitelman mukaan.

TUUSULA

**Tekemisen
taidetta.**

Palveluverkkosuunnitelman ensimmäinen keskeinen hanke päiväkoti Martta Wendelin aloittaa toimintansa. Muita keskeisiä edistettäviä ovat, Kirkonkylän kampuksen päiväkoti ja Lahelan monitoimikampus. Investointeja tehdään myös verkkoympäristöjen suunnitteluun, uudistamiseen ja toteuttamiseen sekä oppimisympäristöjen kehittämiseen.

Tilin nimi	TP 2020	Alkuperäinen TA 2021	Muutettu TA 2021	TA 2022	Muutos % TA2021/TA2022
Kunnallinen varhaiskasvatus					
TOIMINTATUOTOT	2 124 866	2 708 197	2 708 197	2 208 197	-18,5
TOIMINTAKULUT	-18 632 168	-19 250 567	-19 370 567	-20 485 582	6,4
TOIMINTAKATE	-16 507 302	-16 542 370	-16 662 370	-18 277 385	10,5

ESIOPETUS

Vastuhenkilö: Varhaiskasvatuspäällikkö Hannamari Halinen

Keskeiset muutokset toiminnassa ja taloudessa 2022 ja taloussuunnitelmakaudella 2022-2026

Esiopetus on maksutonta, mikä tarkoittaa opetuksen ja oppimateriaalien lisäksi myös kuljetusetuutta, oppimisen ja kehityksen tukea, oppilashuoltoa sekä ruokailua. Esiopetusta järjestetään Tuusulassa sekä kouluissa, että päiväkodeissa. Esiopetus voidaan myös järjestää perusopetuksen oppilaiden kanssa yhteisissä oppilasryhmissä. Useimmat esiopetuksessa olevat lapset tarvitsevat esiopetuksen lisäksi täydentävää varhaiskasvatusta vanhempien työssä käynnin tai muiden kasvatuksellisten tarpeiden vuoksi. Osalla lapsista esiopetus järjestetään lasten tarvitseman vuorohoidon ohessa.

Esiopetukseen käytettävien menojen ja kulujen seuranta kehitetään. Taloussuunnitelmakaudella keskeistä on esi- ja alkuopetuksen yhteistyön kehittäminen, päivitetyn esiopetuksen opetussuunnitelman käyttöönotto ja digi-taitojen kehittäminen esiopetuksessa.

Tuusulassa alkoi kaksivuotisen esiopetuksen kokeilu Lahelan ja Kolsan päiväkodeissa. Kokeilu toteutetaan vuosina 2021-2024. Kokeiluun osallistuvat vuonna 2016 ja 2017 syntyneet lapset. Kokeiluun osallistuvat kunnat ja toimipaikat valittiin otantana. Kokeiluun osallistuville kunnille korvataan kaksivuotiseen esiopetukseen osallistuvien lasten määrän mukaisesti kokeilun ensimmäisestä vuodesta aiheutuvat lisäkustannukset kunnan keskimääräisten esiopetuskustannusten ja varhaiskasvatusmaksujen menetyksen mukaisesti valtionavustuksella.

Hallitusohjelman tavoitteena on nostaa koulutus- ja osaamistasoa kaikilla koulutusasteilla, kaventaa oppimiseroja ja lisätä koulutuksellista tasa-arvoa. Yhdeksi keinoksi on valittu se, että esiopetuksesta ja alkuopetuksesta muodostetaan nykyistä yhtenäisempi ja joustavampi kokonaisuus. Kaksivuotisen esiopetuksen toteuttamista selvitetään osana tätä kokonaisuutta.

Indikaattorit

Esiopetukseen osallistuvien lasten määrä vuoden 2022 aikana on n.480 lasta.

Henkilöstösuunnitelma

Esiopetusikäiset osallistuvat esiopetustoimintaan ikäryhmänä kokonaisuudessaan. Kunnallisissa päiväkodeissa ja kouluilla toimivissa esiopetusryhmissä ryhmäkoon tulee olla vähintään 10 lasta tai sen tulee muodostaa alueellisesti, toiminnallisesti ja taloudellisesti järkevä kokonaisuus.

TUUSULA

**Tekemisen
taidetta.**

KASVATUS- JA SIVISTYSLAUTAKUNTA
TALOUSARVIO, KÄYTTÖSUUNNITELMA VUODELLE 2022

Tuusulan kunta hyväksyy yksityisen päiväkodin esiopetuksen tuottajaksi, jos yksikössä on vähintään viisi esiopetusikäistä lasta. Esiopetuksen henkilöstön osalta keskeistä on, että ryhmässä olevilla varhaiskasvatuksen opettajalla on pätevyys antaa esiopetusta. Pätevien varhaiskasvatuksen opettajien rekrytointi on toistaiseksi ollut tulokSELLISTA Tuusulassa kunnan hieman korkeamman palkkaedun ansiosta. Esiopetuksen henkilöstösuunnitelma noudattaa varhaiskasvatukseen tehtyä suunnitelmaa.

Tilin nimi	TP 2020	Alkuperäinen TA 2021	Muutettu TA 2021	TA 2022	Muutos % TA2021/TA2022
Esiopetus					
TOIMINTATUOTOT	63 139	58 000	58 000	58 000	0,0
TOIMINTAKULUT	-1 608 546	-2 095 051	-2 095 051	-2 179 669	4,0
TOIMINTAKATE	-1 545 408	-2 037 051	-2 037 051	-2 121 669	4,2

YKSITYINEN VARHAISKASVATUS

Vastuhenkilö: Varhaiskasvatuksen asiantuntija Vesa Joronen

[Keskeiset muutokset toiminnassa ja taloudessa 2022 ja taloussuunnitelmakaudella 2022-2026](#)

Alle kouluikäisten lasten vanhemmilla on mahdollisuus valita lapsen varhaiskasvatuksen järjestämiseksi yksityisen hoidon tuki, jolloin lapsen varhaiskasvatuspaikkana on kunnan hyväksymä yksityisen varhaiskasvatuksen tuottaja. Tuottajana voi toimia: yksityinen päiväkotiki, ryhmäperhepäivähoitokoti tai leikkikoulu, yksityinen perhepäivähoitaja tai perheeseen työsuhteessa oleva hoitaja.

Varhaiskasvatuspalveluja tuottavan yrittäjän on noudatettava varhaiskasvatusta ohjaavia lakeja ja asetuksia. Varhaiskasvatuslaki (540/2018) on varhaiskasvatuksen toimintaa keskeisimmin ohjaava säännös. Lisäksi toimintaa ohjaavat erilaiset velvoittavat määräykset, kuten valtioneuvoston asetus varhaiskasvatuksesta (753/2018), varhaiskasvatussuunnitelman perusteet (2018) ja esiopetuksen opetussuunnitelman perusteet (2014). Kaikessa varhaiskasvatuksessa noudatetaan laissa, sopimuksissa ja näissä perusteissa varhaiskasvatukselle asetettuja yleisiä tavoitteita ja toimintaperiaatteita. Nämä tavoitteet ja toimintaperiaatteet koskevat myös vaihtoehtoiseen pedagogiikkaan tai erityiseen katsomukseen perustuvaa varhaiskasvatusta.

Varhaiskasvatuksen valvontaviranomaisia ovat yksityisen palveluntuottajan järjestämän ja tuottaman varhaiskasvatuksen osalta aluehallintovirasto, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto sekä varhaiskasvatuslain 50 §:ssä tarkoitettu kunnan toimielin tai sen määräämä viranhaltija. Ennakoivalla valvonnalla pyritään varhaiskasvatuksen laadun yhtenäisyyteen ja varmistamiseen. Kunta huolehtii siitä, että palveluntuottajat saavat tarvittavat tiedot ajankohtaisista valtakunnallisista muutoksista. Palveluntuottaja toimii kunnan antamien ohjeistusten mukaisesti. Kunta järjestää yksityisille palveluntuottajille yhteisiä tapaamisia minimissään kaksi kertaa vuodessa. Ne ovat toimintaa ohjaavia ja neuvovia tapaamisia, joissa käsitellään esimerkiksi pedagogiseen laatuun liittyviä asioita.

Suunnitelmakaudella aloitetaan varhaiskasvatuksen palvelusetelin valmistelu. Palveluseteli on kunnan myöntämä tuki, kun perhe valitsee varhaiskasvatuspaikaksi yksityisen päiväkodin. Palvelusetelin arvo määräytyy lapsen iän, varatun tuntimäärän, perheen koon ja tulojen mukaan.

TUUSULA

**Tekemisen
taidetta.**

KASVATUS- JA SIVISTYSLAUTAKUNTA
TALOUSARVIO, KÄYTTÖSUUNNITELMA VUODELLE 2022

Tilin nimi	TP 2020	Alkuperäinen TA 2021	Muutettu TA 2021	TA 2022	Muutos % TA2021/TA2022
Yksityinen varhaiskasvatus					
TOIMINTATUOTOT	-2 403	1 500	1 500	1 500	0,0
TOIMINTAKULUT	-5 651 974	-5 860 000	-5 840 000	-5 860 000	0,0
TOIMINTAKATE	-5 654 377	-5 858 500	-5 838 500	-5 858 500	0,0

TUUSULA

**Tekemisen
taidetta.**